

V. International Caucasus-Central Asia Foreign Trade and Logistics Congress

September 19-10, 2019, İstanbul

<http://www.ulk.ist/>

Türkiye'nin İllerinin Motorlu Kara Taşıtları Sayılarına Göre K-Medoids Yöntemi İle Kümelenmesi

Onur Önay

Dr.

İstanbul Üniversitesi

onur.onay@istanbul.edu.tr

Özet

Motorlu kara taşıtları günümüz yaşantısında büyük bir yeri olan vasıtalarlardır. Kimi zaman otomobil gibi taşıtlar kişisel ulaşımın sağlanmasında kullanılırlarken, minibüs veya otobüs gibi taşıtlar da toplu ulaşımın sağlanmasında kullanılabilirler. Kimi zaman da kamyonet veya kamyon gibi motorlu kara taşıtları bir fabrikada üretilen malların veya tarladan çıkan ürünlerin lojistiğinin sağlanmasının tamamında veya bir kısmında kullanılabilirler. Traktör gibi motorlu kara taşıtları, tarlaların sürülmesinin yanında diğer tarım faaliyetlerinde de kullanılarak tarımın gelişmesinde önemli rol oynayabilmektedir. Motosiklet gibi taşıtlar da diğer motorlu kara taşıtlarına göre daha pratik ve hızlı ulaşım imkanı vermesi veya diğer taşıtların ulaşamayacağı yerlere ulaşma kolaylığı sağlaması nedeniyle kullanılabilirler. Tüm bu araçların etkin kullanımının; zamandan tasarruf sağlaması, yeni pazarlara ulaşmada etkinliği artırması ve üretimin artmasında da payı olması gibi birçok faydası olabilmektedir. Her bir aracın farklı bölgelerde, ihtiyaca göre kullanım oranları değişiklik gösterebilir. Örneğin, geçim kaynağının ağırlıklı olarak tarım ile ilgili olduğu bir bölgede traktör, kamyonet, kamyon, motosiklet gibi motorlu kara taşıtları daha çok tercih edilebilir. Yük taşımacılığının daha fazla ön planda olduğu şehirlerde ise kamyon, kamyonet gibi taşıtların tercih edilmesi beklenebilir. Şehirleşmenin yoğun olduğu bölgelerde ise otomobil gibi taşıtların kullanım oranları daha yüksek olabilir. Bu çalışmada Türkiye'nin İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması 3. Düzey bölgelerini oluşturan 81 ilin motorlu kara taşıtları sayılarına göre kümeleme yapılarak gruplandırılması ve analiz edilmesi amaçlanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in yayınlamış olduğu 2018, 2017 ve 2016 yıllarına ait veriler kullanılarak her yıl için k-medoids yöntemi ile kümeleme işlemi yapılmıştır. Çalışmada yapılan kümeleme ile oluşan kümelerin elemanı olan şehirler incelenerek birbirlerine benzer ve birbirlerinden farklı yönlerinin değerlendirilme imkanı sağlanmıştır. Ayrıca farklı yıllar için kümeleme yapıldığından dolayı oluşan kümeleri yıllara göre karşılaştırma imkanı da doğmuştur.

Anahtar Kelimeler:

k-medoids, kümeleme, motorlu kara taşıtları